

UDENRIGSMINISTERIET
Sydgruppen

UDV, j.nr. 400.E.2-0-0.
Den 3. maj 2007

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
den 14.-15. maj 2007

Notat

1. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler (EPA).....	2
2. Handel og udvikling.....	4
3. Code of Conduct (adfærdskodeks) for arbejdsdeling og komplementaritet.....	6
4. Monterrey: Målsætninger for official bistand.....	9
5. Fælles EU-Afrika strategi.....	12
6. Forslag til Rådets forordning om gennemførelsen af Den 10. EUF.....	14
7. Ligestilling og kvinder i udviklingsbistand.....	17
8. Energisamarbejde mellem Afrika og Europa.....	19

1. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler (EPA)

SEC (2002) 351

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet vil drøfte status for de igangværende forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem EU og regionale grupper af udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene). Kommissionen har den 4. april 2007 tilbudt told- og kvotefri markedsadgang i EU for alle AVS-produkter, dog med en overgangsperiode for så vidt angår sukker og ris. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

I forbindelse med indgåelsen af Cotonou-aftalen den 23. juni 2000 kunne der ikke opnås enighed om det fremtidige handelsregime mellem AVS-landene (udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet) og EU. Der blev derfor truffet beslutning om, at der med henblik på at styrke AVS-landenes integration i verdensøkonomien skulle forhandles om indgåelse af økonomiske partnerskabsaftaler mellem EU og regionale grupper af AVS-lande. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler blev påbegyndt i september 2002 (under dansk EU-formandskab), og aftalerne skal ifølge planen senest træde i kraft den 1. januar 2008. Det var bl.a. forventningen, at resultaterne af en ny runde forhandlinger i WTO skulle foreligge til den tid. Processen skulle endvidere baseres på AVS-landenes egne regionale integrationsbestrebelse. I overgangsperioden frem mod etableringen af de nye handelsaftaler vil de ikke-gensidige told- og handelspræferencer for AVS-landene på EU-markedet, som har været gældende under Lomé IV-konventionen, fortsat finde anvendelse. Dette handelsregime er baseret på en undtagelse (waiver) i WTO, der gælder til den 1. januar 2008.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet forventes at kunne vedtage konklusioner om de igangværende forhandlinger. Det anføres bl.a. i konklusionerne at AVS-landene tilbydes den samme fri markedsadgang som de mindst udviklede lande (LDC-lande) på nuværende tidspunkt har under ”Alt-undtagen-Våben”-initiativet. EU’s tilbud indebærer såvel told- som kvotefri markedsadgang til EU-markedet for alle produkter, der endnu ikke er fuldt liberaliseret under Cotonou-aftalen. Dog vil der være en overgangsperiode for sukker og ris. Der forudses særlige regler for Sydafrika på basis af de gældende samhandelsregler. For EU-landenes markedsadgang i AVS-landene anføres det, at der kan være behov for fleksibilitet for sensitive produkter. Der kan eventuelt være undtagelser for visse produkter, sikkerhedsklausuler og en lang overgangsperiode i særlige tilfælde for meget følsomme produkter.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget har ikke direkte konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Forslaget er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er indstillet på at bidrage til de videre forhandlinger, og på at medvirke til at Rådet vedtager udviklingsvenlige konklusioner, der bl.a. afspejler retningslinjerne i folketingsvedtagelse V 41, herunder at der tilbydes told- og kvotefri markedsadgang til EU uden overgangsordninger.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt søger de sydeuropæiske lande at svække de udviklingsmæssige tilsagn. Fra dansk side søges med basis i folketingsvedtagelse V 41 at fremme den udviklingspolitiske profil i samarbejde med andre ligesindede EU-medlemslande.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for Rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16.-17. oktober 2006.

2. Handel og udvikling

KOM (2007) 0163

Nyt notat.

1. Resume

Rådet vil skulle nå til enighed om konklusioner vedrørende handel og udvikling (Aid for Trade eller AfT) baseret på en meddelelse fra Kommissionen om formuleringen af en fælles EU AfT-strategi. Strategien vil indeholde retningslinier for programmeringen af EU's fremtidige handelsrelaterede bistand, herunder medlemsstaternes og Kommissionens fælles forpligtelse om at tilvejebringe 2 mia. EUR årligt fra 2010 til handelsrelateret bistand.

2. Baggrund

Selv om omfanget af handelsrelateret bistand har været tiltagende i perioden siden indledningen af Doha-runden i regi af WTO, er behovet for teknisk bistand og kapacitetsopbygning på handelsområdet fortsat stort. Ved det 6. WTO ministermøde i Hongkong i 2005 blev det på den baggrund besluttet at give WTO's generaldirektør mandat til at nedsætte en Task Force med henblik på at formulere anbefalinger om operationaliseringen af handelsrelateret bistand. Disse anbefalinger har haft særlig fokus fra EU, der kollektivt bidrager med mest handelsrelateret udviklingsbistand i overensstemmelse med EU's overordnede udviklingspolitiske målsætninger (European Consensus on Development).

3. Hjemmelsgrundlag

Traktaten om oprettelsen af Det Europæiske Fællesskab (TEF) og konklusionerne fra Rådsmødet den 16. oktober 2006 om at styrke AfT og nå til enighed om en fælles AfT-strategi i andet halvår af 2007.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

De nye rådskonklusioner tilsammen med en kommissionsmeddelelse på området vil skulle danne grundlag for den fælles EU AfT-strategi inden udgangen af i år. Denne strategi skal bidrage til at sikre at udviklingslandene – og især de mindst udviklede lande – kan gøre bedre anvendelse af handel som motor for økonomisk vækst, fattigdomsbekæmpelse, beskæftigelse og en overordnet strukturel og bæredygtig udvikling. Bistanden skal bidrage til at styrke landenes integration i det internationale handelssystem. EU's AfT-strategi vil skulle bidrage til disse målsætninger gennem en målrettet indsats med hensyn til at øge den handelsrelaterede bistand, forbedre kvaliteten i EU's AfT-indsatser og forbedre monitorering og afrapportering om den handelsrelaterede bistands omfang og kvalitet. Det er hensigten, at en substantiel del af de 2 mia. euro p.a. i handelsrelateret bistand vil skulle tilgå AVS-landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget har ikke direkte konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Forslaget er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på et tæt samspil mellem handels- og udviklingspolitik. I erkendelse af denne tætte sammenhæng har regeringen senest i 2005 fremlagt en strategi, der sammenkæder de danske indsatser for vækst, handel og udvikling.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

I overensstemmelse med konklusionerne fra Rådsmødet medio oktober 2006 skal der inden udgangen af 2007 være formuleret en fælles EU AfT-strategi. En lang række medlemslande søger at undgå nogen form for fremdrift i konkretisering af, hvorledes EU's medlemslandene hver især skal levere deres del af det kollektive tilsagn som medlemslandene har givet, om at yde 1 mia. euro i Aid for Trade i 2010 udover den ene mia. der ydes gennem Fællesskabsbistanden. De fleste lande, der ikke vil konkretisere nationale bidrag støtter samtidig en centraliseret EU-koordineret bistand. Dette vedrører de traditionelle modsætninger til dem, der ønsker harmonisering og koordination på landeniveau i en bredere donorkreds (i overensstemmelse med Paris-erklæringen). De hidtidige kompromisser i forhandlingerne om udarbejdelse af rådskonklusionerne er hovedsagelig sket ved at udskyde stillingtagen til de betydelige kompetenceproblemer, der følger af Kommissionens centraliserede oplæg.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for Rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16.-17. oktober 2006.

3. Code of Conduct (adfærdskodeks) for arbejdsdeling og komplementaritet

KOM (2007)72 af 2. marts 2007

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte færdiggørelsen af en adfærdskodeks (Code of Conduct) for bedre arbejdsdeling og komplementaritet mellem donorer på bistandsområdet. Der ventes vedtaget rådskonklusioner med tilhørende bilag indeholdende adfærdskodeksen (Code of Conduct).

2. Baggrund

Paris-erklæringen fra marts 2005 har sat en række internationale målsætninger for mere effektiv bistand frem mod 2010. Paris-erklæringen fastslår bl.a., at den nuværende fragmentering af bistanden på globalt, lande- og sektorniveau hindrer en mere effektiv udnyttelse af udviklingsbistanden og dermed forsinker indsatsen for at opnå 2015-målene.

EU har i tilgift til Paris-erklæringen påtaget sig yderligere forpligtelser (rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) november 2005), herunder i forhold til at arbejde for en bedre arbejdsdeling mellem donorer baseret på den enkelte donors styrkeområder og med respekt for modtagerlandenes ejerskab til udviklingsprocesserne.

Rådet vedtog i forbindelse med orienteringsdebatten på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) oktober 2006 nogle generelle principper for bedre arbejdsdeling og komplementaritet. Der følges med nærværende forslag til adfærdskodeks mere konkret op på disse principper.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at fremme en mere effektiv bistand og dermed øget hastighed i kampen mod fattigdom gennem en bedre arbejdsdeling mellem donorer. Det grundlæggende billede på bistandsområdet er, at for mange donorer koncentrerer deres bistand i de samme lande (donor darlings) og med fokus på de samme sektorer. I nogle udviklingslande er der således mere end 40 donorer tilstede, og enkelte sektorer støttes af mere end 15 donorer.

Det fører til en skævvridning i forhold til en mere optimal indsats for bekæmpelse af fattigdom. Nogle udviklingslande bliver nærmest glemt (donor stedbørn) og nogle sektorer er underfinansierede selv i lande, hvor der er relativt store donor ressourcer tilstede. Koordinering af så mange donorer i et land eller en sektorer er besværligt og tungt for modtageren, der typisk har en svag administration. Ønsket om en bedre arbejdsdeling har således flere dimensioner.

Der er generelt blandt alle donorer enighed om, at der må gøres noget ved det skæve billede. Der er igennem en længere årrække taget forskellige initiativer til at fremme en bedre arbejdsdeling mellem donorer, herunder internt i EU. I de fleste donorlande er valget af samarbejdslande og

indsatssektorer imidlertid en del af den politiske proces. Det er derfor en udfordring at sikre en mere hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem donorerne. Det kræver politisk vilje fra donorside at forlade lande og sektorer, som er ”populære” og afstå fra at gå ind i nye, hvor der allerede er mange andre donorer tilstede.

De senere års øgede fokus på modtagerens ejerskab er en yderligere faktor, som spiller ind. Donorerne kan således ikke blot blandt dem selv fordele lande og sektorer uden inddragelse af modtagerne, der ofte har synspunkter i forhold til hvilke donorer, de helst vil arbejde sammen med på hvilke områder. Afdækning af ønsker hos modtagerne og afklaring af donorerens komparative fordele bliver således afgørende elementer i arbejdet for at sikre en bedre arbejdsdeling.

Forslaget om en adfærdskodeks forsøger gennem en række principper at balancere ovenstående hensyn og dimensioner. Det seneste udgave af adfærdskodeksen fremlagt i forhandlingerne har 11 principper, som forsøger at fastlægge retningslinjer for donorerens handlinger i forhold til bl.a. antallet af sektorer den enkelte donorer kan agere i pr. modtagerland, modeller for donor-samarbejde hvor én donør tager lederskab på vegne af andre donorer, bedre samarbejde når der ydes regionalbistand, udvælgelse af samarbejdslande, håndtering af ”donor stedbørn” og specialisering af den enkelte donør. Forhandlingerne i Rådet forventes afsluttet i forbindelse med Rådsmødet 14.-15. maj 2007.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Der er ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark har på bistandsområdet siden begyndelsen af 1990'erne koncentreret sin bistand på relativt få modtagerlande og på relativt få sektorer i de enkelte modtagerlande. Regeringen støtter således målsætningen om at fremme en mere effektiv bistand gennem en bedre arbejdsdeling mellem donorerne.

Regeringen mener, at der er et stort behov for at fremme processen for bedre arbejdsdeling både i forhold til valget af lande og sektorer. Det vil altid være et nationalt politisk valg at støtte et bestemt land eller sektor. Det bør dog ikke forhindre, at der sikres en mere hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem donorer, således at bistanden kan udnyttes bedst muligt i kampen mod fattigdom.

Regeringen mener, at EU som følge af sin store samlede bistand har en særlig rolle at spille. En mere hensigtsmæssig arbejdsdeling bør imidlertid i udgangspunktet aftales mellem alle donorer og ikke begrænses til et internt EU anliggende.

Regeringen mener, at viljen til udvikling hos modtagerlandene er afgørende for fremskridt, og mener derfor, at modtagerlandene skal inddrages fuldt ud også i overvejelserne om bedre arbejdsdeling.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er enighed blandt alle EU-lande om, at der skal arbejdes for bedre arbejdsdeling. Der er dog forskelle i tilgangen. Flere, herunder i særdeleshed sydeuropæiske lande og de nye medlemslande, er af den opfattelse at EU internt bør aftale en bedre arbejdsdeling, og at arbejdsdelingen kan aftales alene mellem EU-landene. Heroverfor står Danmark og en række ligesindede (nordeuropæiske) lande, der mener, at alle donorer i udgangspunktet bør inddrages i en bedre arbejdsdeling og med fuld inddragelse af modtagerlandene.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Monterrey: Målsætninger for official bistand

KOM (2007) 158 endelig

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes med udgangspunkt i en meddelelse fra Kommissionen at drøfte status for EU's opfølgning på Monterrey-forpligtigelserne vedrørende udviklingsfinansiering. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

FN's Konference om Finansiering af Udvikling blev afholdt i marts 2002 i Monterrey, Mexico. EU-landene forpligtede sig i Monterrey til at gøre fremskridt mod opfyldelsen af FN's målsætning om at yde 0,7 pct. af BNI i statslig udviklingsbistand, harmonisering af bistandspolitik, afbinding af udviklingsbistanden, en styrkelse af bistanden inden for handel og udvikling, en international udredning vedr. globale offentlige goder, fortsat overvejelse over nye finansieringskilder samt styrkelse af udviklingslandenes stemme i den internationale økonomiske beslutningsproces.

På Det Europæiske Råd i Barcelona i marts 2002 besluttedes det, at de medlemsstater, der endnu ikke har opfyldt målsætningen om at yde minimum 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand, vil øge deres udviklingsbistand til mindst 0,33 pct. i 2006 med henblik på at opnå et kollektivt EU-gennemsnit på 0,39 pct. i 2006. På rådsmødet (eksterne forbindelser og generelle anliggender) maj 2005 vedtog Rådet yderligere målsætninger om at "de gamle medlemslande" skal opnå et kollektivt EU-gennemsnit på 0,56 pct. i 2010 med henblik på at nå 0,7 pct. i 2015. Samtidig blev der vedtaget målsætninger for "de nye medlemslande". Kommissionen har mandat til at indhente oplysninger fra medlemslandene om opfølgningen på EU's tilsagn. Der er tale om en årlig statusrapport.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Kommissionens meddelelse er udarbejdet på anmodning fra Rådet med henblik på at overvåge gennemførelsen af EU's løfter vedrørende udviklingsfinansiering. Meddelelsen er den anden vurdering af status for gennemførelsen. Årlige vurderinger forventes også fremover. Meddelelsen er baseret på medlemslandenes indberetninger til Kommissionen.

EU havde en kollektiv bistandsprocent på 0,42 pct. af BNI i 2006, hvilket vil sige at EU overstiger målene i sin køreplan mod de 0,7 pct. af BNI i 2015. I 2006 udgjorde EU's samlede bistand 48 mia. euro mod 45 mia. euro i 2005 og 35 mia. euro i 2004. Det understreges, at mere end 50 pct. af EU's bistand går til Afrika. Opnåelsen af den kollektive målsætning for "de gamle medlemslande" dækker over, at en række lande – herunder Danmark - ligger over 2006-målsætningen, mens fire lande (Grækenland, Italien, Portugal og Spanien) ligger under. Den kollektive stigning i bistanden kan for en stor dels vedkommende tilskrives gældslettelse, og humanitær bistand til særlige krisesituationer. Det giver Kommissionen anledning til at fremhæve, at der kan være grund til bekymring i forhold til en forsat stigning i EU's bistand frem mod 2015.

Foruden opgørelse over fremskridt i forhold til at øge bistanden er der i rapporten en status over EU's fremskridt på emner som innovativ finansiering, afbinding af bistanden, gældslettelse, reformer af de internationale finansielle institutioner, og handel og udvikling. Kommissionen fremhæver særligt tre områder, hvor en ekstra indsats er påkrævet:

- EU levede i 2006 op til sin køreplan, men for at dette også skal blive tilfældet i de kommende år, må der en ekstra indsats til for at øge bistanden.
- Handelsrelateret bistand skal øges med henblik på at sætte udviklingslandene i stand til at udnyttet øget markedsadgang.
- Forbedring af effektivitet og kvalitet i EU's bistand – forslag til et adfærdskodeks for bedre arbejdsdeling mellem donorer.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Der er ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens rapport om status for EU's fremskridt vedrørende udviklingsfinansiering velkommen. Det er meget glædeligt, at EU kollektivt gør fremskridt for så vidt angår bistandsprocenten, og at man er foran køreplanen i forhold til opfyldelse af 0,7 pct. målsætningen i 2015. Ligeledes er det vigtigt at forpligtelserne i forhold til Afrika holdes. Regeringen støtter Kommissionens arbejde for landespecifikke køreplaner for at øge bistanden mod de 0,7 pct..

Regeringen støtter bedre integration af handelsaspekter i udviklingspolitikken og bistandsprogrammer. Det er vigtigt, at handelsrelateret bistand – i stil med al anden bistand - gennemføres i overensstemmelse med Paris-erklæringens principper vedrørende effektiv bistand.

Målsætningen om bedre arbejdsdeling støttes generelt. Regeringen støtter de multilaterale gældslettelse initiativer og arbejdet i de internationale finansielle institutioner for større fokus på ansvarlig långivning og gældshåndtering og styring i udviklingslandene. Det er i overensstemmelse med regeringens gældspolitik at få nedbragt fattige, højtforældede landes gæld til et bæredygtigt niveau. Regeringen lægger vægt på en fuld finansiering af omkostningerne til disse initiativer for at sikre en fastholdelse af de involverede finansielle institutioners fremtidige rolle i finansieringen af udvikling. Samtidig lægger regeringen vægt på en rimelig byrdefordeling ved finansieringen af disse omkostninger.

Regeringen støtter de innovative finansieringsforslag (skat på flytransport, International Finansierings Facilitet m.v.), men ser dem særligt som mekanismer for de lande, som ikke opfylder 0,7 pct. målsætningen.

Regeringen støtter afbinding af bistanden på ensartede vilkår for alle EU-lande med fuld efterlevelse af EU's udbudsdirektiv også på bistandsområdet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Med opfyldelsen af 2006-målsætningen for bistandsprocenten har spørgsmålet om EU's køreplan frem mod opfyldelsen af 0,7 pct. målet i 2015 ikke været genstand for nye forhandlinger. EU-landene ventes således at bekræfte 2010- og 2015-målsætningerne om øget bistand.

Både i forhold til en fælles strategi for den handelsrelaterede bistand og i forhold til et adfærds-kodeks for arbejdsdeling er der i forhandlingerne en traditionel skillelinje. Flere, herunder i særdeleshed sydeuropæiske lande og de nye medlemslande, er af den opfattelse af EU internt bør aftale en bedre arbejdsdeling, og at arbejdsdelingen kan aftales alene mellem EU-landene. Heroverfor står Danmark og en række ligesindede (nordeuropæiske) lande, der mener at alle donorer i udgangspunktet bør inddrages i en bedre arbejdsdeling og med fuld inddragelse af modtagerlandene.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Fælles EU-Afrika strategi

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der er lagt op til en kort orientering om arbejdet med, i opfølgning af EU's Afrika-strategi fra december 2005, at formulere en fælles EU-Afrika strategi. Drøftelser herom har gennem længere tid pågået mellem EU-trojkaen og AU-trojkaen. Et første rammeudkast vil skulle godkendes på EU/AU-trojkaministermødet den 15. maj 2007.

2. Baggrund

I lyset af Afrikas voksende betydning vedtog EU i december 2005 en strategi for Afrika. Strategien ("The EU and Africa: Towards a Strategic Partnership"). Strategien forholder sig til både udvikling, sikkerhed, god regeringsførelse, menneskerettigheder og økonomisk vækst og handel, gør brug af alle EU's forskellige instrumenter, bidrager til at hjælpe Afrika med at nå 2015 Målene samt arbejder på at øge afrikansk ejerskab og ansvar for udviklingsprocessen. Der fokuseres endvidere på samarbejdet med den Afrikanske Union, NEPAD og regionale institutioner.

På EU/AU trojkamødet (på ministerniveau) i Bamako i december 2005 blev det besluttet, at EU og Afrika vil udvikle en fælles strategi for Afrika baseret på EU-strategien. Arbejdet hen imod den fælles strategi blev igangsat i juli 2006 og en formaliseret og intens konsultationsproces blev igangsat i januar 2007. Forhandlingerne har fundet sted mellem EU-trojkaen og AU-trojkaen.

Det nuværende rammeudkast indeholder en lang række brede hensigtserklæringer om bl.a. øget dialog, samarbejde på områder som fred og sikkerhed, støtte til African Standby Force, svage stater, menneskerettigheder m.m. Udkastet er meget lidt specifikt med hensyn til, hvorledes de forskellige målsætninger konkret skal gennemføres. Det nuværende rammeudkast planlægges godkendt på det kommende EU/AU-trojkaministermøde den 15. maj 2007, hvorefter den egentlige strategi vil skulle udarbejdes.

Udkastet forekommer i denne fase stadig ret ustruktureret. På den anden side skal det ikke underkendes, at processen og det nuværende udkast har tjent en vigtig funktion i forhold til AU, som har ønsket en fælles Afrika-strategi, som ikke blot duplikerer EU's egen Afrika-strategi fra 2005.

Formandskabet har foreslået, at der etableres en ad hoc gruppe i rådsregi underlagt Coreper, som vil skulle stå for den videre forberedelse af strategien.

Den fælles strategi vil skulle formelt godkendes på EU/Afrika-topmødet i december 2007.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Orientering ved formandskabet om arbejdet med at udarbejde en fælles EU/Afrika-strategi.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Drøftelsen har ingen konsekvenser for statsfinanserne.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det vigtigt, at der udarbejdes en fælles EU/Afrika-strategi. Det nuværende rammeudkast er et vigtigt trin frem mod udarbejdelsen af en egentlig strategi. Danmark støtter formandskabets forslag om at etablere en ad hoc-gruppe, som skal arbejde videre med strategien med henblik på at gøre denne mere fokuseret og konkret.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred støtte til indholdet af udkast til ramme for EU/Afrika-strategien og formandskabets forslag om at etablere en ad hoc-gruppe.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Forslag til Rådets forordning om gennemførelsen af Den 10. EUF

KOM (2006) 650 af 27. oktober 2006.

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. april 2007. Nye afsnit er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Rådet forventes at vedtage en forordning med regler af mere teknisk karakter om programmering af EU-bistanden til udviklingslandene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene). Forordningsforslaget indeholder også regler om EU-proceduren for vedtagelse af beslutninger om EU-bistanden til AVS-landene og om gennemførelse af EU-bistanden til AVS-landene under Den 10. Europæiske Udviklingsfond (EUF 10).

Punktet blev taget af dagsordenen for mødet i Rådet den 23.-24. april 2007.

2. Baggrund

Hovedparten af EU's samarbejde med staterne i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene) finansieres gennem Den Europæiske Udviklingsfond (EUF). På Det Europæiske Råds møde den 15. og 16. december 2005 blev det besluttet, at samarbejdet med staterne i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-staterne) fortsat skulle finansieres med midler fra en europæisk udviklingsfond (EUF) i perioden 2008-2013. Den seneste europæiske udviklingsfond (EUF 10) blev oprettet med Den interne Aftale af 17. juli 2006 mellem EU-medlemslandene om Finansiering af Fællesskabets bistand i perioden 2008-2013 i overensstemmelse med den reviderede Cotonou-aftale om samarbejdet mellem AVS-landene og EU. Denne aftale træder først i kraft efter fornøden ratifikation. I forbindelse med oprettelsen af tidligere europæiske udviklingsfonde indeholdt de interne aftaler bestemmelser af tilsvarende art, som nu er foreslået i forordningen om gennemførelsen af EUF 10. Dette skyldes ønsket om ikke at forsinke programmeringen af bistanden indtil ikrafttrædelsen af den interne aftale efter fornøden ratifikation i medlemslandene. Der vil ikke kunne anvendes midler før Den interne Aftale om EUF 10 er trådt i kraft.

3. Hjemmelsgrundlag

Traktaten om oprettelsen af Det Europæiske Fællesskab (TEF). Cotonou-aftalen og revisionen heraf samt Den interne Aftale af 17. juli 2006 mellem EU-medlemslandene om Finansiering af Fællesskabets bistand i perioden 2008-2013.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forordningsforslaget indeholder bl.a. regler af mere teknisk karakter med retningslinier for programmering af EU-bistanden til udviklingslandene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene). Forslaget indeholder også regler om EU-procedurer for vedtagelse af beslutninger om EU-bistanden til AVS-landene og generelle retningslinier for gennemførelse og evaluering af EU-bistanden til AVS-landene under Den 10. Europæiske Udviklingsfond (EUF 10). Hovedformålet med samarbejdet med AVS-landene er fattigdomsbekæmpelse.

I den interne aftale mellem EU-medlemslandene om oprettelse af EUF 10 er der, i overensstemmelse med finansprotokollen til den reviderede Cotonou-aftale, fastlagt en overordnet fordeling af midlerne under den 10. EUF på emner og en fordelingsnøgle for EU-medlemslandenes

bidrag. Der oprettes et rådgivende udvalg med repræsentanter for medlemsstaterne under Kommissionens forsæde (EUF-udvalget) og et tilsvarende udvalg oprettes ved Den Europæiske Investeringsbank (EIB) til bedømmelse af lån under investeringsfaciliteten for AVS-landene (IF-udvalget). Der er i den interne aftale fastlagt særlig stemmевægtning for EU-medlemslandene, der afspejler deres bidragsandel til EUF 10 og regler om anvendelse af kvalificeret flertal.

I forordningsforslaget om gennemførelse af EUF 10 er der nærmere regler om disse komitéer. For EUF-udvalgets vedkommende foreslås det, at i det tilfælde hvor Kommissionen ikke måtte følge EUF-udvalgets udtalelse, vil Rådet indenfor en nærmere angivet frist kunne træffe en anden afgørelse. I dette tilfælde vil Rådet skulle anvende samme kvalificerede flertal som EUF-udvalget med de stemmевægte, der følger af den interne aftale om oprettelse af EUF 10.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Gennemførelsen af forordningsforslaget har ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne. Forslaget indeholder kun procedureregler.

I den reviderede Cotonou-aftale er der imidlertid fastlagt en finansiel ramme for perioden 2008-2013 for Fællesskabets samlede finansielle bistand til AVS-landene på 23.966 mio. euro svarende til ca. 178.500 mio. kr. (1 euro = 7,45 kr.). Heraf skal 21.966 mio. euro finansieres gennem Den 10. Europæiske Udviklingsfond (EUF 10), mens yderligere 2.000 mio. euro er lån fra Den Europæiske Investeringsbanks egne midler. Finansieringen af midlerne i EUF 10 reguleres af Den intern Aftale indgået den 17. juli 2006 mellem medlemslandenes regeringer forsamlet i Rådet. Medlemslandene bidrager direkte med et beløb på op til 22.682 mio. euro til fonden. 21.966 mio. euro afsættes til AVS-landene, 286 mio. euro skal anvendes til de oversøiske lande og territorier (OLT), og 430 mio. euro skal forbeholdes Kommissionens administration af bistandsaktiviteterne. Danmarks bidrag til fonden udgør 453,64 mio. euro eller ca. 3.380 mio. kr. (1 euro = 7,45 kr.) og afholdes inden for rammerne af den samlede danske bevilling til udviklingslandene. Bistandens størrelse og Danmarks andel heraf blev fastlagt på mødet i Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2005.

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget og finder det hensigtsmæssigt, at forordningen vedtages så programmering af bistanden til AVS-landene ikke skal afvente en langstrakt ratifikationsproces.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at alle medlemslande støtter forslaget. Der udestår endnu afklaring af enkelte punkter.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for mødet i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. april 2007.

7. Ligestilling og kvinder i udviklingsbistand

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der ventes vedtaget rådskonklusioner vedrørende ligestilling og kvinder i udviklingsbistand.

2. Baggrund

Udkast til rådskonklusioner skal ses i lyset af Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om ”Ligestilling og kvinder i udviklingsbistand” af 8. marts 2007. Meddelelsen kom efter omfattende pres fra flere medlemslande, herunder Danmark og det tyske formandskab og erstatter Kommissionens ”Arbejdsprogram for ”mainstreaming” af ligestilling i Fællesskabets udviklingsbistand”, der dækkede perioden 2001-06. Den nye meddelelse understreger betydningen af at indarbejde ligestilling i al fremtidig EU udviklingsbistand.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er dels at understrege, at ligestilling er en grundværdi i EU, herunder i EU's udviklingsbistand både ud fra et menneskeretligt perspektiv og som middel til at fremme økonomisk vækst og bekæmpe fattigdom og nå 2015 Målene. Konklusionerne retter sig således både mod medlemsstaterne og Kommissionen og vedrører hele EU's udviklingsbistand, inklusive alle sektorer og temaer, samt regioner, den politiske dialog herom og alle de relevante bistandsmodaliteter. Der lægges ligeledes øget vægt på rapporteringsforpligtelser og synliggørelse af resultaterne af en intensiveret indsats. Der udover lægges der (på dansk foranledning) op til, at Kommissionen skal fastholdes på forpligtelsen til at forbedre indarbejdelsen af ligestilling i Fællesskabsbistanden, der i følge en evaluering heraf i 2003 lader meget tilbage at ønske. Endelig søges der opnået enighed om en tekst i relation til kvinders seksuelle og reproduktive rettigheder og sundhed, som 23 ud af 27 medlemslande lægger afgørende vægt på at fremme. National abortlovgivning i enkelte medlemslande betyder, at EU såvel internt som i en række internationale sammenhænge for indeværende har betydelige vanskeligheder med at fremstå som en progressiv kraft i relation til kvinders seksuelle og reproduktive rettigheder og sundhed.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side lægges der vægt på at nå til enighed om den stærkest mulige tekst vedr. betydningen af ligestilling og kvinders rettigheder, herunder seksuelle og reproduktive rettigheder og sundhed, samt indarbejdelsen heraf i alle aspekter af EU's udviklingsbistand. Der udover lægges der vægt på at fastholde Kommissionen på forpligtelsen til at indarbejde kvinde-aspekter og ligestillingshensyn langt bedre i Fællesskabsbistanden end hidtil og informere Rådet om, hvordan dette vil blive udmøntet.

11. Generelle forventninger til andres landes holdninger

Kommissionen kan forventes at modsætte sig en særlig forpligtelse til at rapportere til Rådet om, hvordan man vil intensivere indarbejdelsen af kvinde-aspekter og ligestilling i Fællesskabsbistanden. Forslaget herom har hidtil fået støtte fra samtlige medlemslande.

Enkelte medlemslande forventes grundet national abortlovgivning at modsætte sig en tekst, der signalerer fremskridt i relation til kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder. Samtlige øvrige medlemslande ønsker langt mere progressiv holdning både internt i EU og i EU's holdning internationalt.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

8. Energisamarbejde mellem Afrika og Europa

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Emnet er optaget som A-punkt på dagsordenen, dvs. der er alene lagt op til vedtagelse af konklusioner. Disse fremhæver, at Afrika og Europa har en fælles interesse i at samarbejde på energiområdet, idet begge kontinenter ønsker forsyningsikkerhed, adgang til vedvarende energiløsninger og en bæredygtig og effektiv udnyttelse af energiresourcerne. Dialogen har stor betydning for den fælles EU-Afrika strategiproces, der stiler mod en formel etablering af et Afrika-EU partnerskab på energiområdet på EU-Afrika topmødet i slutningen af 2007.

2. Baggrund

På Det Europæiske Råds møde den 8.-9. marts 2007 tiltrådte Rådet en energihandlingsplan for 2007-2009, der inkluderer etablering af en særlig dialog med de afrikanske lande på energiområdet. Formålet med denne dialog er at etablere et både omfattende og velafbalanceret partnerskab mellem EU og Afrika, hvilket blev tiltrådt af de afrikanske energiministre (Forum of Energy Ministers of Africa, FEMA) i deres Maputo-erklæring af 30. marts 2007.

I den sammenhæng har Rådet henvist til, at Afrika og Europa har fælles interesser på energiområdet, idet begge kontinenter ønsker forsyningsikkerhed, adgang til vedvarende energiløsninger, og en bæredygtig og effektiv udnyttelse af energiresourcerne. Desuden drager Europa fordele af den afrikanske energiekspert, mens Afrika har fordele af Europas tekniske og økonomiske støtte til energisektoren. Endelig kræver klimaændringerne målrettede og beslutsomme handlinger på globalt niveau.

På den baggrund støtter Rådet, at der etableres et Afrika-EU Energipartnerskab, som kan formelt godkendes på EU-Afrika topmødet i slutningen af 2007.

Forberedelsen af partnerskabet vil fokusere på følgende elementer:

- Styrkelse af Afrika-EU dialogen om adgang til energi og energisikkerhed
- Øge investeringerne i infrastrukturen på energiområdet, herunder fremme løsninger baseret på vedvarende energi og øget energieffektivitet
- Forstærke den udviklingsorienterede anvendelse af indtægter fra olie og gas
- Fremme gennemsigtigheden af pengestrømme, der udspringer af ressourceudnyttelse
- Forbedre rammebetingelserne for at kunne tiltrække private investeringer
- Integrere konsekvenserne af klimaændringer i udviklingsbistanden
- Endelig pålægges Kommissionen, i forbindelse med et opdateret, strategisk review af energiområdet i begyndelsen af 2009, at rapportere på udviklingen af ovennævnte elementer, ligesom kommissionen pålægges at udarbejde et oplæg til et Afrika-EU Energipartnerskab i tæt samarbejde med medlemsstaterne og relevante afrikanske partnere, herunder AU kommissionen, NEPAD og FEMA med henblik på diskussion før selve EU-Afrika topmødet.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Vedtagelse af rådskonklusioner vedrørende øget energisamarbejde mellem EU og Afrika.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Drøftelsen har ingen konsekvenser for statsfinanserne.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen stiller sig positiv overfor teksten og kan tiltræde konklusionerne.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger bred enighed om konklusionstekstens indhold, som beskrevet ovenfor.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.